

עניין ט"ו באב

איתא במשנה (תענית פ"ד מ"ה): אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב ויוה"כ שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו. כל הכלים טעונין טבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, ומה היו אומרות בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך, אל תתן עיניך בנוי תן עיניך במשפחה שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל, ואומר תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה, וכן הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. ביום חתונתו זה מתן תורה, וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו:

והנה ט"ו באב, בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים. כמבואר סוף תענית, וסוד הזיוגים יונקת מבינה, סוד יוה"כ, כמ"ש הנושא אשה לשם שמים, עונותיו נמחלין לו. וסוד כרמים, כטעם כי כרם י"ו צבאות בית ישראל, כי כרם גימט' י' הויו"ת. ועוד פי' בעיגול, כמו כרם ביבנה, שכולם רואין זאת לתוספת צניעות. ונסמכו מלתא של אותו יום, הואיל שבו הותר שבט בנימין לבא בקהל, והותרו השבטים לבא זה בזה, ובו ביטלו המבטל עליות הרגל, וכל הנטיעות של אותו יום, פסקה ערלה שלהם לזמן מועט, שהוא ב' שנים ומחצה דווקא, והוא שיעור תיקון הזמן שנחלקו ב"ש וב"ה פרק קמא דעירובין אם נוח לאדם שנברא וכו', עיין שם הפסוק ערלת לב, וכו' בלו מתי מדבר. ובו ניתנו הרוגי ביתר לקבורה. ובו תבר מגל, שכל אותו יום כורתין עצים למערכה ותו לא, לפיכך הרבוה בתפילות באותו יום, ומביאין קרבן עצים למערכה, כמ"ש בתענית, אלו הם ז' מעלות טובות של אותו יום, המכונה ליסוד, שהוא ז' בכ"מ. ותנן התם באמרם, פי' בעל הכרמים, הנעשין שושבינין לזרע קודש, בסוד בחור שא עיניך וראה, בסוד אשא עיני אל החרים מאין יבא עזרי, עזרי בסוד עזר כנגדו,

איתא במשנה (תענית פ"ד מ"ה): אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב ויוה"כ שבהן בנות ירושלים יוצאות בכלי לבן שאולין שלא לבייש את מי שאין לו. כל הכלים טעונין טבילה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, ומה היו אומרות בחור שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לך, אל תתן עיניך בנוי תן עיניך במשפחה שקר החן והבל היופי אשה יראת ה' היא תתהלל, ואומר תנו לה מפרי ידיה ויהללוה בשערים מעשיה, וכן הוא אומר צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו. ביום חתונתו זה מתן תורה, וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה בימינו:

ובפרי עין היים (שער חג השבועות פ"א) איתא: כבר כתבנו סדר המועדים: מפסח עד ט"ו בשבט הוא נצח, פורים – יסוד, חנוכה – הוד, ולפי שפרשנו במקום אחר חנוכה בנצח ופורים בהוד יצדק מאוד ט"ו באב ביסוד ויגיד עליו רעו בט"ו בשבט שהוא מילוי הלבנה מלא כל הארץ. ודאי שמבין שניהם תתחנט עלים של פירות אילן בדלקמן.

ובנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים ושוחקות, שהוא שבה גדול אליהם בכל זמן. ואף לגרסא אחרת דתנינן תמן ואומרת, אין הכונה זה בלי ספק מאמרם, אלא על זקנות שבהם, שהיו אומרות כך, היינו את הילדות לצוותא ולצניעותא. לא יקשה אמרן ובלבד שתעטרנו בזהובים, כי כן דרך הנשים שתאמרנה כך הזקנות לשם הילדות כדי לחבבן בעיניהם:

ומעם ד' משפחות – יפות, עשירות, מיוחסות, בינונית, שנינו שם בבריותא, הן הנה היו מכוונות לד' אותיות שבשם, כשתסדרן לכולם שכינה ביניהן, הללו אומרין אין אשה אלא לנוי, הן ה' אחרונה, שחורה אני ונארה, והללו אומרים תנו עיניכם במשפחה, שאין אשה אלא לבנים, סוד ו' שבשם. והללו משתבחות בעושר, סוד ה' ראשונה, בינה. ועניות תולין עיניהם למרום, ליו"ד שבשם, חכמה עלאה, ואומר קחו מקחכם לשם שמים, שהוא גימטריא חכמה בכללות עשר, הרי י"פ ע"ג, והלמד שמושית אינו מן המנין, ובלבד שתעטרנו בזהובים, פי' לקנות בהם תכשיטין אחר הנשואין, דכולם בחכמה עשית:

ובהכי דייק שפיר מה אתה בורר ולמי אתה בורר, פי' באיזה מדה טובה תנוח דעתך, וזו היא סמיכות פסוקים שבאו במשנה, כי הפסוקים שבאו בסוף משנה הם הסתכלות האנשים בשבחות של בנות, ופסוק דצאנה וראנה, היא התבוננות הבנות

בעושר דגברא. ואף ביה"כ תשמחנה בנות במחול, שהוא עצמו יום סליחה, ובו הזמנה לזווג על יום ח' דחג, ובו ניתנו לוחות שניות, סימן יפה נולדים שיהיה זרע ברך ה', מקרא שאין לו הכרע אשר ברכו י"י, ושהוא ברוך י"י בטרם תצא מרחם, ולפיכך במשנה נקרא יום חתונה למ"ת בלוחות שניות, וט"ו באב יום שמחה לבנין בהמ"ק שבשילה, שבו הותרו השבטים לבא זה בזה, ובמקדש ירושלים תבר מגל, ועליית הרגל שהוא שמחה רבה, ודי בזה:

א

ט"ו באב בסוד התעוררות השידוך שקודם לראשית היחוד

ביאור כלל הענין, כי נודע דהודשי החורף והודשי הקיץ מכוונים זה כנגד זה, אלא שחורף בבחי' דכר וקיץ בחי' נוק'. ומתשרי ועד אדר הוא בבחי' פרצוף מ"ה דמ"ה ודב"ן, ומניסן ועד אלול הוא בחי' ב"ן דמ"ה ודב"ן. ונמצא דט"ו בשבט וט"ו באב מכוונים זה כנגד זה בחודש החמישי, ששניהם ביסוד, כי ט"ו בשבט מקושר בהדיא עם מדת היסוד שהרי מרבים בו באכילת פירות, כמו"ש בזהר עץ פרי עושה פרי למינו דא צדיק יסוד עולם, וחניטת הפירות החדשים הם בסוד הלידה. וכן ט"ו באב הוא בבחי' היסוד, אלא שט"ו בשבט הוא מצד הדוכרא, וט"ו באב מצד הנקבא. וע"כ היו עוסקים בזה היום בענייני שידוכין שהוא ראש ושורש לעניין הלידה, אלא שהוא יותר בהעלמה מט"ו בשבט. כי ט"ו באב הוא מ' יום קודם יצירת הולד,

היינו בריאת העולם, שבתשרי מתחיל היחוד של הבריאה בגילוי, ובט"ו באב הוא זמן ראשית המחשבה, בבחי' השידוך שקודם ליחוד.

ב

**ענין הקדמת השידוך להיחוד,
בסוד עולם המלבוש הקודם
לצמצום**

ונמצא שענין ט"ו באב הוא קודם הצמצום הראשון המתגלה בדברי מוהר"ח שהוא סוד מחשבת הבריאה שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, וא"כ בט"ו באב צריכים אנו לדבר בעולמות שקודם הצמצום הראשון, והוא בסוד עולם המלבוש בחי' בגדי לבן וסוד הטלית. וכנודע דתחילת הבריאה הוא בסוד הטלית, עולם המלבוש, עולם השעשועים, ששם מושרש סוד הריבועא דנפיק מגו עיגולא. וכמ"ש בט"ו באב 'בנות ישראל יוצאות במחול', בבחי' עיגול.

וביאור הדברים שיום ט"ו באב הוא השורש הראשון להשידוך העליון, והוא עולם גבוה ומרומם ונישא כ"כ שא"א לעלות אליו בשום פעם כי אם ביום הפורים בבחי' מלמטה למעלה, כמו האור דלעתיד לבוא, שאז יכללו בשורש הקדום הזה בכח היחוד, אך בט"ו באב אנו מדברים מלמעלה למטה מצד הבורא ב"ה. ונוגעים בראשית השידוך בין ישראל לאביהם שבשמים, שמתחילה היתה כוונתו ית' שיבואו בני ישראל לזה

העולם, ושיגו כולם פה אחד לומר 'הנה אלקינו זה קיוינו לו', וע"כ אמרו שלא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב, כי הוא בסוד העולם הטמיר ונעלם ביותר שיכולים לעלות אליו.

והוא אשר סיים שם בפרע"ח 'ויגיד עליו רעו ט"ו בשבט שהוא מילוי הלבנה מלא כל הארץ', דעיקר היו"ט של ט"ו באב הוא לגלות מלכותו ית', ולכן הוא יו"ט של בנות ישראל דייקא, בחי' מלכות, שצריך למלאות הרעב שהיה במידת הארץ היא המלכות, בסוד (רות א', א') ויהי בימי שפוט השופטים ויהי רעב בארץ, שבעת שהש"י שפט וחישב את המידות אזי היו כל המידות בשלמות בלתי צריכים תיקון, אך מדת המלכות לא נתגלתה בפועל אלא בכוח, ועיקר רצון והפץ הש"י בבריאה הוא לגלות מדת המלכות בפועל, ע"י שתמלא כבודו את כל הארץ. והוא ע"ד מוש"כ 'אדון עולם אשר מלך בטרם כל יציר נברא', היינו שגם בטרם נברא העולם היתה מדת המלכות שלימה, אלא שהיתה רק בכח, אמנם 'לעת נעשה בחפצו כל אזי מלך שמו נקרא', שאחר הבריאה נתגלתה מדת מלכותו בפועל ממש.

וממשיך בפרע"ח 'ודאי שמבין שניהם תתחננ עלים של פירות האילן': והיינו שלעולם צריכים את ב' הבחי' יחדיו לצורך הולד, כי ט"ו בשבט הוא בחי' היחוד בפועל, וט"ו באב הוא בחי' ראשית המחשבה וההשתקקות אל היחוד, ומבין שניהם מתגלה שלמות האילן.

ג

נחית דרגא ונסיב איתתא

"דהנה ט"ו באב בנות ישראל יוצאות וחולות בכרמים, כמבואר בסוף תענית. וסוד הזיוגים - בבינה סוד יוה"ב כמ"ש הנושא אשה לשם שמים עונתיו נמחלין לו. וסוד כרמים - כטעם כי כרם ה' צבאות בית ישראל כי כרם בגימ' י' חו"ת": הנה בזה מנלה מוהר"ו סוד טמיר ונעלם בענין השידוכים, דהנה הכתוב אומר (שה"ש ה', ה') מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה, כי מדת המלכות שנקראת 'זאת' צריכה להתמתק ע"י הבינה שהיא בחי' מ"י כנזכר בזוה"ק. והנה לכאורה מפליא הדבר שבחור בן ישיבה שעוסק בשנות בהרותו בתורה ועבודת ה', וכאשר מגיע עת דודים למצוא זוונו לכאורה הרי זה ירידה במדרגתו, וע"ד שאמרו (יבמות ס"ג ע"א) נחית דרגא ונסיב איתתא, והלא דבר הוא שעשה השי"ת שיצטרך האדם לרדת בכוונה תחילה. אמנם באמת אין הדבר כן, כי עד היותו בן י"ח לא השיג כי אם בחי' המוחין דנשמה, שהם מוחין מצד הבינה שעניינו יגיעה ועמל, אמנם בהיותו בן י"ח שנה ובא לפרק האיש מקדש, והרי נודע שאין זוונו כי אם כאשר ממשיכין תחילה המוחין דפנים, שהם המוחין דחיה שמצד החכמה. ואף שלכאורה כאשר הוא בא להקים בית נאמן בישראל נראה כמו שיש לו ירידה בעבודת ה', שעד עתה היה פרוש ומוכדל מכל עניני עולם הזה, ועתה צריך להתעסק בצרכי ביתו וליתן דעתו על המחיה ועל הכלכלה וכדו', ונראה שיש לו

איזה בחי' ירידה, וא"כ במה ניכר אצלו שממשיך גם המוחין שמצד החכמה.

אך ביאור העניין הוא, כי הרי תכלית כל הבריאה הוא להיות כי נתאוה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים (תנחומא נשא ט"ז), ורצון הש"י שנגביה ונרומם את גשמויות עוה"ז אליו ית' שישרה בו אור ה', וע"כ עיקר תיקון האדם כשהוא מתחבר לבחי' המלכות שמאיר בה מוחין דחכמה, שעל ידי כן יוכל להעלות ולרומם ולקדש את הבריאה. אלא שמתחילה צריכין להתמיק המלכות בבינה, דהנה המלכות היא בבחי' מקבל וכן האשה בבחי' כלי קיבול שרצונה לקבל, וא"כ האיך יכולה להמשיך גילוי אלקות שהוא בבחי' רצון להשפיע היפך המלכות שרצונה לקבל, אלא שתחילה המלכות צריכה להתמתק ע"י הבינה בסוד מ"י זא"ת, שלעולם בתחילה המלכות יש בה בחי' חסרון שמבקשת לצרכה, וצריך לעבוד על נקודת הלשמה בסוד הבינה, ואזי הוא בבחי' שנושא אשה לשם שמים, כי כל העניין של אשה הוא שלא לשם שמים שהיא בבחי' מקבל שלא לשמה, והתיקון שלה הוא דייקא בכרם שהוא בבחי' הבינה ששם ממתיקין המלכות שיהא הזוונו לשם שמים.

ד

סוד שורש לשמה ושלא לשמה
בחי' בינה וחכמה

אמנם באמת עיקר שורש הכל יש בו בחי' סוד העצם של שלא לשמה,

היחוד, אך צריך שיקדים עניין לשם שמים, וע"כ היו יוצאות וחולות במחול בסוד העיגול, דהאשה היא בבחי' עיגול בסוד היחוד, וזהו שצריך לילך לכרמים דייקא, שהיין הוא בסוד עולם הבינה, בכדי להמתיק לבחי' ה"זאת" ע"י ה"מיי", וזהו עניין של מחילת העוונות לחתן, כי הנשואין צריכין להיות ע"י התשובה בבחי' הבינה, וכל זה כדי להמתיק את בחי' המקבל שבמלכות, ויהא הזווג לשם שמים.

ה

**ראשית העבודה דביקות בחי'
אצילות, ותכלית העבודה
דביקות בחי' א"ק**

וישבנו בעיגול כמו כרם ביבנה,
שכולם רואים זאת לתוספת
צניעות, ונסמכו ונסמכו מלתא של
אותו יום, הואיל שבו הותר שבט
בנימין לבוא בקהל, והותרו השבטים
לבוא זה בזה: הנה ע"פ פשוטם של
דברים בא כאן לפרש שהיו יושבים
בעיגול כמו רבנן בכרם ביבנה בשביל
שכולם יהיו רואים זה את זה, ובשביל
שלא יבואו לידי יחוד. אמנם סוד הענין
הוא שא"א לבוא ולהיכנס אל היחוד כי
אם ע"י קדושת העולם "כל ישראל"
שהוא עולם הכתר כנודע, וכמו שאומרים
לפני כל מצווה לשם יחוד קודשא בריך
הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחד שם
י"ה בוי"ה בשם כל ישראל, כי הנה היחוד
הוא עולם רם ונישא מאוד וא"א לעלות
לבוא אליו כי אם בשם כל ישראל.

כי האמת הוא שנתאווה הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים, ובאמת תכלית כל הבריאה היא להודיענו שאין שום מציאות כלל מבלעדיו ית', ורצונו להתגלות אלינו בבחי' 'הנה אלקינו זה קוינו לו ויושיענו', וא"כ לפי זה אין העיקר לכאורה שהאדם יעמול ויתייגע בעבודתו, אלא יתענג כל ימי חייו הבלו ויאמר שהכל אלקות, אף שבוודאי אין זו הדרך הנכונה, כי פשוט לכל בר דעת שהבלי עוה"ז מגשמים את האדם ובודאי ע"ז יתרחק מתכליתו ומהאמונה באחדות ה'. אלא שהדרך הנכונה בה ישכון אור ה' הוא שהאדם יאכל וישתה לשם שמים כדי שובע נפשו, ולא למלאות תאוותו, ורק כאשר יעלה למדרגת הצדיקים הקדושים ויתקשר אל הש"י באמת ובתמים, אזי אפי' אם יאכל וישתה כל היום הרי אכילתו תהא בבחי' קרבן אשה ריה ניהוח לה'. ואם ישאל השואל מעלתו של מי גדולה, בע"כ נאמר שמעלת הצדיק שמכיר שהכל אלקות גדולה ממעלת האדם שמתייגע רק על התורה ועל העבודה, שזה ממשיך המוחין דחיה בחי' חכמה, וזה ממשיך רק בחי' המוחין דנשמה - בינה, והאדם הרי לא נברא אלא להתענג על ה', שעיקר רצון הש"י בבריאה הוא שהאדם יתענג על יחוד הבורא בבחי' המוחין דחיה, אלא שא"א לבוא לזאת המדרגה כי אם כשגומר לתקן תיקוני הבינה ע"י שעובד ומתייגע לשם שמים.

וזהו הנושא אשה לשם שמים, שבאמת תכלית הכל הוא לבוא אל מדרגת

כי יש דבקות שבבחי' עולם האצילות ויש דבקות שבבחי' עולם א"ק, דהנה בתפילת שמונה עשרה בא האדם לעולם האצילות שמתייחד עם בוראו (וזה אחר שהתבונן באלקותו ית' בסוד הבריאה), ואח"כ בא לומר תחנון לדוד אליך ה' נפשי אשא שהוא בבחי' א"ק, והחילוק בין הדבקות של עולם האצילות לדבקות של עולם א"ק הוא, דהדבקות של עולם האצילות היא דבקות שבבחי' למעלה, שהאדם צריך להיות כולו למעלה להיות מחשבתו על דבקות הבורא ית' ולהסיח דעתו לגמרי ממצאוות עולמות בי"ע. אבל הדבקות דבחי' א"ק הוא בבחי' 'למעלה ולמטה הכל חד' כדברי הרח"ק מאפמא זי"ע, וזה אחר שעלו למקום האצילות כשבאים לתחנון יכולים לבוא אל זאת המדרגה של למעלה ולמטה כחדא שויה. ויש שרוצים כבר בתחילת עבודתם להיות למעלה ולמטה בחדא מחתא, ולבסוף נשארים לעמוד למטה למטה, כי לא הקדימו תחילה את הדבקות דבחי' האצילות להיות מחשבתם לגמרי בדבקות הבורא ית', והאמנם התנאי לזכות לבוא לעולם א"ק שהוא בריח התיכון המבריח מן הקצה עד הקצה הוא ע"י עולם "כל ישראל", והיינו להיות באחדות הגמור עם כל ישראל ולראות פני כל הצדיקים. כי בודאי בתחילת העבודה יש להסיח דעת מהפירוד דבי"ע ולתקוע מחשבותיו בדבקות הבורא ית' בלבד, להשתוקק אליו ולהתדבק בו, ולאחמ"כ יוכל לבוא אל המדרגה שכבר יוכל לחשוב משאר בני אדם ולהיות בלב אחד עם כל איש

מישראל. ואמנם רוב בני אדם חושבים משאר בני העולם ואין משתוקקים כלל לדבקה בו ית', ומתוך כך נופלים לקנאה תאוה וכבוד שמוציאין האדם מן העולם, ולזה בא הצדיק לעורר אותם לבלתי יחשבו כל היום מבני אדם ומהקורות אותם, אלא כל מעייניו ותשוקותיו יהיו רק בו ית', וזאת המדרגה היא בבחי' עולם האצילות שהיא מדרגה גדולה ונפלאה. אך לאחר שהאדם זכה לבוא אל זאת המדרגה שהסיח דעתו משאר בני אדם, יוכל לבוא אל המדרגה של 'למעלה ולמטה כחדא' עד שיוכל להתקשר עם כל יהודי כאיש אחד בלב אחד.

וא"כ כשבאים ליום ט"ו באב שהוא בסוד ראשית המחשבה של תכלית הבריאה, שיום ט"ו באב הוא בבחי' ארבעים יום קודם יצירת הולד של ר"ה, ומקבלים בו השתוקקות וצמאון גדולה למלאות תאוות המלכות בבחי' זה ה' קוינו לו, אזי אנו אומרים שא"א לזכות לזאת המדרגה בשלמות כי אם באופן שיהיו רואים זה את זה, שצריך לעלות לעולם 'כל ישראל' עד שתהא לו הנאה ושעשועים לחשוב מכל איש יהודי בעולם, ולהתקשר בכל העבודות של כל אחד מישראל, וזה דייקא אחר שבאו אל הדבקות של עולם האצילות שהסיחו דעת מכל מציאות הבריאה, שאזי הראיה זה את זה היא אדרבה בבחי' תוספת צניעות ולא חיסרון בדבקות הבורא. ולכן ישבו בכרמים לראות זה את זה.

עכשיו שנברא יפשפש במעשיו ואמרי לה ימשמש במעשיו: והנה תום' (ד"ה נוח לו) שם אמרו שכל אלו הדברים אמורים לכתם בנ"א אך לצדיק אשרי לו ואשרי לדורו, וודאי נוח לו שנברא משלא נברא. ולכאורה יש להתפלא שהרי כל נשמה שיורדת ובאה להאי עלמא הוא רק לצורך התיקון, וא"כ מה טעם אמרו נוח לו שלא נברא משנברא אצל כל בנ"א.

והנה כל ענין הערלה הוא בסוד השלוש שעות שאדם הראשון תקדים היחוד קודם זמנה, ולכן צריכים לתקן עניין הערלה. וכן הוא בעניין **ובו כלו מתי מדבר, ובו נתנו הרוגי ביתר לקבורה**, דהנה הרוגי ביתר הם בבחי' הנשמות שבקשו להביא את משיח קודם זמנו, וכנזכר בגמ' שבביתר היה גבור ואיש חיל שנקרא שמעון בן כוויבא ומלך על ישראל ב' שנים ומחצה והוא בקש להביא את המשיח עד כדי כך שר"ע טעה בו ואמר עליו שהוא באמת משיח (סנהדרין צ"ז ע"ב), ופשוט שלא טעה ר' עקיבא כלל אלא שבאמת היה בו ניצוץ משיח, אלא שבא לעשות היחוד קודם הזמן והרי הוא בבחי' קלקול, כמו אצל חטא אדם הראשון שגם הוא בקש להביא לתיקון השלם קודם הזמן.

וביאור העניין שבשביל להמשיך בחי' 'אחישנה' צריך להיות בבחי' **בעיתה אחישנה**, כלומר שאם מבקשים להביא לימות המשיח קודם זמנו, הוא בתנאי שמסירים ערלת הלב, וכמו שהאריך בזה האר"י הק' שאם מבקשים להביא המשיח בבחי' אחישנה אזי הוא

ולכן עתה הותרו שבטים לבוא זה בזה, שתחילה היתה העבודה להסיח דעתו מכל בני אדם, וכמו שרביה"ק מביא בסיפורי מעשיות שהנעל הוא בסוד התפילה וצריך האומן לומר זה מעשה שלי וזה מעשה שלו, היינו שכל אחד אינו מכיר את מלאכת חברו אלא אני יעבוד את בוראי בכחות ואופנים שלי, וחברי יעבוד את הבורא כדרכו, אך אין זה בבחי' השלמות, כי תכלית השלמות הוא כשהותרו לבוא זה בזה, היינו כשבאים אל המדרגה שיכולים כבר להתקשר זה בזה.

ובו ביטלו המבטל את עליית הרגל, וכלומר שכבר יכולים לעלות ולראות בבית המקדש בבחי' עולם כל ישראל' ששם כל בנ"י מתאחדים כחדא שאזי השכינה שורה בישראל.

ו

סוד גילוי הגאולה בבחי'

'אחישנה', יחד עם המתקת בחי' 'בעיתה'

וכל הנטיעות של אותו היום פסקה ערלה שלהם לזמן מועט שהוא ב' שנים ומחצה דווקא, והוא שיעור תיקון הזמן שנחלקו ב"ש וב"ה פרק קמא דעירובין אם נוח לו לאדם שנברא וכו' ע"ש הפסוק ערלת לב: וז"ל הגמ' שם ת"ר שתי שנים ומחצה נחלקו ב"ש וב"ה הללו אומרים נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא והללו אומרים נוח לו לאדם שנברא יותר משלא נברא, נמנו וגמרו נוח לו לאדם שלא נברא יותר משנברא

בד בבד עם כל התיקונים של בעיתה, וזה
בחי' של רחמים גדולים עד אין קץ.

דהנה עולם המלבוש שהוא כנגד ט"ו
באב כנ"ל, הוא בבחי' הכ"ב
אותיות בבחי' פעמיים י"א, ולעולם מספר
י"א רומז על הקלי' כנודע בסוד הקטורת,
אך בעולם המלבוש הי"א הוא בקדושה,
ושם הוא מקום ההידוש שיכולים להפך
החולות לכרמים והעיגול לסוד המרובע,
דהעיגול שהוא בסוד העלמא דשיקרא
יכולים להפכו אל צד האמת, ע"י שעושים
תשובה ומגלים שאין עוד מלבדו, בביאת
גוא"צ תיכף מיד ולאלתר ברחמים
גדולים בב"א.

ע"י הרבה הריגות ח"ו, ולכן צריך
להרבות בערי מקלט לעתיד, כי אם
משיח יבוא בבחי' אחישנה הארץ תמלא
ח"ו בהרוגים בכדי להשלים תיקון החמא,
וכל זה כי נחסר התיקונים של בעיתה,
וע"כ עיקר הבקשה צריכה להיות על
שמושיח יבוא בסוד בעיתה אחישנה,
כלומר שיחוש ויבוא לגאלינו יחד עם כל
התיקונים של בעיתה.

ובזה נבין שעיקר ההידוש של היו"ט ט"ו
באב הוא שיש דרך שיכולים לתקן
הדרך לבוא לבעיתה אחישנה, כלומר
שיכולים להביא את המשיח חיש מהר,

קחו מקחכם לשם שמים ובלבד שתעטרנו בזהובים

הנה לכאורה יש כאן סתירה מיניה וביה
בדברי המכוערות, שמצד אחד
אמרו קחו מקחכם לשם שמים, ומאידך
גיסא אמרו ובלבד שתעטרנו בזהובים,
וכמו שפירש רש"י: שאחרי הנישואין
תתנו לנו תכשיטין. וא"כ נמצא שאין זה
כ"כ לשם שמים שאומרים שירבה להם
כסף וזהב, ונמצא שרק הוא צריך לישא
האשה לשם שמים, אך היא מצדה אין
צריכה להינשא לשם שמים, והרי ענין
היחוד הוא בבחי' שוה בשוה.

דהנה ידוע שהיו"ט של ט"ו באב הוא
יו"ט מאוד טמיר ונעלם, בבחי'

תנו רבנן יפיפיות שבהן מה היו
אומרות תנו עיניכם ליופי שאין
האשה אלא ליופי, מיוחסות שבהן מה
היו אומרות תנו עיניכם למשפחה לפי
שאיין האשה אלא לבנים, מכוערות
שבהם מה היו אומרות קחו מקחכם לשם
שמים ובלבד שתעטרנו בזהובים, אמר
עולא ביראה אמר רבי אלעזר עתיד
הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים
והוא יושב ביניהם בגן עדן וכל אחד
ואחד מראה באצבעו שנאמר ואמר ביום
ההוא הנה אלהינו זה קוינו לו ויושיענו
זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו:
(תענית ל"א ע"א)

ותהלתו בירושלם, תמן תנינן שמא קדישא סתים וגליא, ואורייתא דהיא שמא קדישא עלאה סתים וגליא, וכל קרא דבאורייתא וכל פרשתא דאורייתא סתים וגליא, והוא הדין היום של ט"ו באב שאף שהוא יו"ט סתום מאוד מ"מ יש בו גם בחי' שנגלה לנו ובנינו. דתניא אמר רבי יהודה מחציפותא דצדקת הדא נפקן כמה טבאן לעלמא, ומאן היא תמר, דכתיב (בראשית ל"ה, י"ד) ותשב בפתח עינים. כי הצדיקים נקראים מחוצפים דקדושה כי יש להם הוצפה ועזות דקדושה. והנה תמר עולה ב"פ ש"ך כנזכר באר"י הק', ועבודת תמר היתה להמתיק הש"ך דינין, כי שמו של אדם רומז על פנימיותו, וזה עבודת כל הצדיקים להמתיק כל החובלים כמו שהאריך בזה בליקוטי הלכות שזה סוד הדבר שמושה רבינו לא הותר לו להיכנס אל ארץ ישראל, דעדיין לא הגיע הזמן להמתיק דינים גדולים כאלו שהיה משה צריך להמתיק בהיכנסו אל ארץ ישראל, ורק יהושע בן נון תלמידו שהיה מוטל עליו להמתיק דינים פחותים מאלו, לכן היה יכול להיכנס אל ארץ ישראל. וכן אצל הבעש"ט הק' ועוד צדיקים קדושים שלא היו יכולים לעלות אל ארץ ישראל כי לא היו הגיע זמן המתקת הדינים והחובלים, ורק הצדיקים שהיו קטנים מהם במדרגה היו יכולים להיכנס אל ארץ הקודש כיון שעליהם היה מוטל לתקן מיני חובלים קטנים מאלו. (פרט מענין נסיעת רביה"ק לא"י שבודאי כלול בזה המתקת כל הדינים בשרשם) והנה תמר היה לה עזות גדולה שהיא היתה צריכה

היסוד שהוא ענין גנוז ומכוסה כמ"ש וצדיק יסוד עולם, וכן יגיד עליו רעו היו"ט של ט"ו בשבט שגם הוא בבחי' היסוד הוא יו"ט נעלם מאוד, ורוב כנ"א אינם יודעים כלל שיש איזה ענין רם ונישא בשני הימים טובים הללו, כי קדושתם נעלמת עד מאוד. אך התורה הק' היא נצחית והז"ל הק' שכל דבריהם כגחלי אש גילו לנו שלא היו ימים טובים לישראל כחמשה עשר באב וכיוה"כ, וצריך מאד להתעורר לדעת איך לקבל היו"ט הגנוז הזה.

ואמרו רבותינו ז"ל (סוטה ב' ע"א) ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני, ויום ט"ו באב הל ארבעים יום קודם כ"ה אלול שהוא יום תחילת הבריאה, נמצא שיום ט"ו באב הוא בבחי' מחשבת הבריאה. וצריך להתעורר מהי העבודה המוטלת על כ"א מישראל בזה היו"ט שהוא יום רם ונישא עד שהשווה ללוחות השניות ולכפרת העוונות דיום הכיפורים.

ונבוא אל הביאור בהקדם הפרשה הכתובה בתורה לגבי יהודה ותמר שהוא אחד מהפרשיות העמוקות והגנוזות שבתורה (עד שהרב הבעל התניא לא רצה בשום פעם לדבר בגלוי בענייני זה הפרשה, וכן הרבה צדיקים לא באו לגלות דבר מהאי עניינא, ואעפ"כ בדורות האחרונות הר' הצמח צדק התחיל לדבר ולבאר עמקם של דברים), ונעתיק בזה כמה לשונות הזוה"ק בענין יהודה ותמר. (ויקרא ע"א ע"ב): **רבי יצחק פתח** (תהלים ק"ב, כ"ב) **לפפר בציון שם ה'**

להמתיק דינים קשים מאוד בבחי' ב"פ ש"ך, דיני ז"א ודיני הנוק'.

אמר רבי אבא פרשתא דא מוכח דאורייתא פתים וגליא והא אסתכלנא באורייתא כלא ולא אשכחנא אתר דאקרי פתח עינים אלא כלא סתים ורזא דרזין הוא, ותניא מאי חמאת צדקת זו לעובדא דא, אלא ידעת בביתא דחמוהי ארחוי דקודשא בריך הוא היך מדבר האי עלמא עם בני נשא, ובגין דהיא ידעת קודשא בריך הוא אוקים מלה על ידהא, ואזלא הא כמה דתנינן אודמנת הות בת שבע מו' ימי בראשית למחוי אמייה דשלמה מלכא, אוף הכא אודמנת הות תמר לדא מיומא דאתברי עלמא. הרי שהיתה יודעת ברזי הבריאה האיך הש"י מנהיג את עולמו, וכמו שבת שבע היתה מזומנת להיות אם שלמה מששת ימי בראשית, גם היא מזומנת שיצא מלכות דוד מחלציה.

ותשב בפתח עינים מאן פתח עינים כמה דאת אמר (שם י"ח) והוא יושב פתח האהל, וכתוב (שמות י"ב, כ"ג) ופסח ה' על הפתח, וכתוב (תהלים קי"ח, י"ט) פתחו לי שערי צדק וגו', עינים, דכל עיינין דעלמא האי פתחא מצפאן, אשר על דרך תמנתה, מאי תמנתה כמה דאת אמר (במדבר י"ב, ה') ותמונת ה' יביט והכי אוקימנא תמר אוקימת מלה לתתא ופרחת פרחין ואניצת ענפין ברזא דמהימנותא (הושע י"ב, א') ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן.

כי עיקר תכלית הבריאה הוא בעניין פתח עינים, ורצון השי"ת שבני

ישראל יגיעו לזה הזמן שכל אחד יראה באצבעו ויאמר 'הנה אלקיני זה קוינו לו', ו'עין בעין יראו בשוב ה' ציון, כי זה תכלית הבריאה שיפתחו לבני ישראל העינים לראות באור פני מלך חיים בכל זמן, כמו"ש 'עיניך יונים' שהיונים מסתכלות בכל זמן זה על זה, כן יהיו עיינינו אל אדונינו לראות בנועם פני מלך.

והנה הצדיק שרוצה להמשיך זה הדבר לבני ישראל שיהא להם פתח עינים לראות באור פני מלך, הרי הוא בבחי' תמר שבגמ' ב"פ ש"ך דינים, כי היא מלאכה קשה עד מאוד, ויש הרבה מניעות ועיכובים לעלות ולהיכנס אל ארץ ישראל שהיא ארץ אשר עיני ה' אלקיך בה מרשית השנה עד אחרית השנה, שארץ ישראל היא בבחי' פתח עינים, ומי שרוצה להיות לו שייכות לעבודה של פתח עינים, צריך לעבור על כל החובלים שמונעים ממנו העבודה, ואין הוא דבר קל ופשוט כלל לישב בתמונתה לקיים ותמונת ה' יביט.

ויראה יהודה ויחשבה לזונה וגו', כמה דאת אמר (משלי ל', כ') כן דרך אשה מנאפת, כי כסתה פניה ואוקימנא כי כסתה פניה כמה דאת אמר (שם) אכלה ומחתה פיה אוקידת עלמא בשלהובוי, ואמרה לא פעלתי און, מ"ט בגין כי כסתה פניה ולית מאן דידע אורחא לאשתזבא מנה. כי מי שרוצה לבוא לזאת העבודה של פתח עינים לזכות לראייה האמיתית שהיא העבודה של יהודא עילאה, ע"ז כתיב ויראה

והיינו שצריך להראות כאילו שמסוח דעתו מהעבודה האמיתית של הראייה באור היחוד באור החכמה, ובאים לעסוק בכל שאר מלאכות של עובד ה' בתורה ותפילה שהוא בבחי' העבודה של מדת הבינה, שלערך מדת החכמה היא נקראת קטנות, והוא בסוד מי זאת עולה מן המדבר, שממתיקין את מדת המלכות ע"י הבינה.

ובמקום לעסוק בעבודת המלכות היא הכלה בבחי' כלות הנפש אל הש"י, שהוא עיקר התכלית בהאי עלמא בבחי' כיצד מרקדין לפני הכלה, והוא עיקר תכלית מחשבת הבריאה, שהש"י לא ברא העולם אלא בשביל הכלה עליונה, בבחי' כלות הנפש להתגלות כבוד מלכותו, במקום זה אנו לוקחים את הכלה אל החתן ואומרים לו שאין לכלה כח בפ"ע כי אם בכח החתן, ומכסים פניה היינו שמכסים בתחילה העניין של כלות הנפש של המלכות, ובאים לעבודת החתן שבחי' הנהי"ם של החתן, בסוד ערבונך חותמך ופתילך ומטך שאלו הם תיקוני הנהי"ם של החתן שבהם מתקנים הכלה. והנה"י הוא בסוד הריקודין דיליה שעל ידו מנביהים ומרוממים הכלה, בסוד מי זאת עולה מן המדבר, שהכלה שנקראת 'זאת' אשר משתוקקת ורוצה להתרפק על דודה, נתעלית בכח החתן שנקרא מי (שבו מאיר אור הבינה), ועי"כ יכולים לפרוץ פרוץ להוליד לנשמת פרוץ שממנו יצא משיח.

ובצמח צדק מוגלה בעניין ט"ו באב, דהנה אב הוא מלשון אבה

יהודה ויחשבה לזונה כי כסתה פניה, כי הנה תכלית הבריאה הוא ע"י הולדת נשמת משיח, ומשיח הוא בסוד תמר בבחי' הראייה האמיתית שבבחי' ותמונת ה' יביט, ועי"ז האור יש כיסוי והעלם גדול מאוד. כי אע"פ שבכל שאר עבודות שהאדם מבקש לעסוק בהם מניחים אותו לפעול מבוקשו, לעסוק בתורה בהתמדה או להיות מכוון כוונות ועובד ה', ואין מונעים האדם מלהיכנס לזה השער, אמנם יש עולם אחד שנקרא 'פתח עינים' שסגרו עליו השער שאין לשום בריה רשות להיכנס שם כי אם לצדיקים הגדולים שעושים ופועלים התיקונים האמיתיים שצריכים להיעשות, אמנם כאשר האדם זוכה לעבוד ה' כראוי, ומבקש ומשתוקק שלא רק לעסוק בחיצוניות התורה והתפילה אלא לזכות להיכנס לעולם של 'פתח עינים', לראות פני אלקים ולהתקשר אליו ית' באמת, אזי צריך לערוך התיקונים האמיתיים בשביל לפעול זה השידוך.

כי כמו בגשמיות כאשר השדכן מדבר איזה שידוך יכול לדבר זמן זמנים טובא עד שיברך על המוגמר, כמו כן אצל תמר שבקשה להמשיך התיקונים של פתח עינים היתה צריכה לתקן כמה וכמה תיקונים. ותחילת התיקון הוא שתחילה מכסים לגמרי הדרך, ומבקשים הדרך אל שכינה הק' שנמצאת בגולה ויורדת לעפר, ובאים לבחי' קטנות המוחין, בבחי' סוד הנסיעה של רביה"ק לא"י שהשכיל שא"א להיכנס אליה באתגליא, כי אם ע"י קטנות שהוא בחי' המפתח דהאי מנעולא דפתח עינים,

ורצון, והוא בסוד עולם הכתר, וחמשה עשר הוא כמנין י"ה בבחי' חכמה ובינה, ור"ל שהעבודה במ"ו באב הוא להמשיך ולהוריד אור הכתר שכבחי' עתיק והאריך תוך אבא ואימא, וכן עניין השבעא שבתא דנחמתא להוריד הו' תחתונות דעתיק להאיר אל האריך, בכדי שיוכלו שני המלכים להשתמש בכתר אחד, ע"י שזו"ן עולים לאו"א להתייחד, ויעלו יותר עד לעתיק ואריך בבחי' היחוד שלעתידי, שבזה שם קץ לחשכת הגלות.

ואע"פ שמעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, מ"מ לא סגי במקצת אור בלבד, אלא צריך להמשיך אור הגאולה שהוא אור גדול ונורא שאין לאחריו שום חשיכה ולילה כיום יאיר, דגם כל הגאולות שהיו כגון גאולת מצרים לא היה מאיר האור בשלמות והיה שייך בו עדיין עניין הכיבוי, משא"כ האור של הגאולה העתידה הוא אור בלתי מוגבל שאין לו הפסק ושאינו עוד גלות לאחריה. וכל הגילויים כולם נמשכים רק ע"י התורה הק' שנקראת תורה אור, וא"כ גם ביטול הגלות האחרון יהיה ע"י גילוי אור התורה הק', שלעתידי לבוא בני ישראל ישיגו כיצד ללמוד התורה הק' בבחי' יחודא עילאה, שהיא תורה שלמה של יחוד הבורא שיש בהם אורות שאינם מוגבלים, ועל ידי כן ישימו קץ לחושך עד שיתבטל החושך לגמרי והיה בלא היה.

והנה אור הוא בבחי' אין, ביטול, ויש כמה בחי' כביטול, יש אור שהוא

מעין המאור ומגלה את המאור, שבזה הביטול נרגש מקור האור, והוא בסוד רצוא שמבקשים להיכלל במאור העליון ויש בזה גילוי המאור לבדו. אבל יש שהאור רק מעין המאור היינו שהאור מגלה שיש מאור אך לא מהות המאור ההוא, ואעפ"כ כאשר מרגישים ביקרת האור מתדבקים במהות המאור אך אין משיגים מהותה, ועי"כ נעשים בטלים במציאות, כי מציאות האור הוא גילוי של המאור, וע"י שמרגישים שהמאור עצמו גדול מהאור וכל הגילוי הוא כאין לערך המאור אזי מתבטלים במציאות, אך אפ"ה אין זה נקרא ביטול הגמור כי סוכ"ם האור והמאור הם ב' מיני דרגות בפ"ע. אלא שהבעש"ט הק' מגלה שע"י שיש רצון להיכלל באור אין סוף, הנה במקום שאדם הושב שם הוא נמצא כולו, וכאשר האדם מקבל השתוקקות להתבטל במקור האור במאור אזי באמת הוא נכלל במאור.

והנה אנו כבר מייחלים ומצפים לעת דודים שיהא השידוך האמיתי, שהוא נמשך ע"י התורה הק', בחי' ז"א, והרי הכלת כל כוחה מקבלת מהחתן הוא התורה הק', ואי אפשר להשיג באור הכלה כי אם בכח התורה הק', וכן כל הלידה הוא מכח החתן התורה הק' שמגלה אור העליון של הכלה, וזה תלוי בעת שנבוא להתעסק בתורה הק' של היחוד, ולא רק בתורה שמתלבשת בכלים, ובפרט כיום הק' הזה שמתחיל להיות השידוך האמיתי בבחי' ארבעים יום קודם יצירת הולד, צריך להמשיך אור

ומיוחסות שהוא חושב עצמו לנאה ומושלם ומיוחס והוא שמח בחלקו ובעבודתו, הוא אינו יכול לבקש הזוהבים, כי בזה היום אין מחלקים הזוהבים לא ליפיפות, היינו מי שאוחז עצמו שהוא יפה ומשובח, ולא למיוחסות היינו זה שאוחז עצמו למיוחס, אלא רק למכוערות שבהן, היינו מי שיודע שהוא שחור לגמרי, ויש לו לב נדכה ונבזה, וליבו נשבר בקרבו שיודע שאין חלקו בין היפיפות והמיוחסות.

זמה הן אומרות 'קחו מקחכם לשם שמים' היינו שמי שיודע שאין לו שום יופי וכן, אזי מכיר האמת שהש"י יכול ליקח את בני ישראל בבחי' למעני למעני אעשה, והן מבקשות 'ובלבד שתעטרנו בזוהבים', היינו שיכולים לבקש מהש"י שיגלה לנו הזהב, כיתרון הזהב על הכסף, כן גדול הארת הדעת שבבחי' זהובים על הדעת הפשוט שבבחי' כסף, וזאת עיקר בקשתינו, נלכה נרדפה לדעת את הוי"ה.

ובאמת הש"י כבר מצפה ומבקש מבני ישראל בחי' (משלי ח', י"ז) ומשחרי ימצאנני, שגם מי שזכה לאיזה השגה בתורה ועבודה ידע שהוא שחור, וילך בדרך דוד המלך שהיה מחזיק עצמו לשחור שבשחורים, ועי"כ יזכה שיעטרנו בזוהבים. כי דוד המלך הוא בבחי' עתיק ואריך יחדיו, בסוד הזהב. וכן אנו צריכים לזכות שהתורה שלנו לא תהא רק בבחי' חיצונית ואשר היא נקראת אצל כ"א לפי מדרגתו בבחי' שלא לשמה, ולמה האדם יסתפק בלימוד חיצוני לגדול למדן

הכתר תוך החכמה והבינה, וצריך לבקש שכל הרצון והתשוקה שלנו תהא שיום ולילה לא נשבות מלימוד התורה הק' שעל ידה נמשיך היחוד האמיתי ע"י אור הכתר שמתלבש באו"א, ונוכה לגילוי של עצמות אלקות שבמקום של מחשבתו של אדם שם הוא נמצא כולו, וכל זמן שאין לנו השתוקקות בבחי' 'תמר שיושבת בפתח עינים' לא נוכל להמשיך אורות הגאולה, כי כל משחרי ימצאונני שצריך להשחיר עצמו בדברי תורה ולבקש ולהשתוקק לאור היחוד, כי אין העולם של פתח עינים מתגלה בסתמא, ואף שגם מי שלומד והוגה בתורה הק' בחיצוניות הרי הוא ממשיך מעט מן האור הדוחה הרבה מן החושך, אך הגאולה העתידה היא בסוד קץ שם לחושך, וכל זמן שלא נבקש השידוך האמיתי של התורה אור, לא נוכל להמשיך אורות הגאולה, וצריך להתחנן אל הש"י בדברי התחנונים של משה רבינו 'ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר ה' אלקים אתה הראת להראות את עבדך את גדלך ואת ירך החזקה', שכל אחד כבר זכה למעט מן האור ללמוד התורה הק' בנגלות ובנסתרות, כל אחד לפי מדרגתו, אך עדיין אין הגאולה באה עי"כ, ואנו כבר צריכים לזכות לשידוך האמיתי שאור הכתר ישפיע לחכמה והבינה, והמוחין שלנו יהיו אחוים באור היחוד.

ובזה מובן שרק מכוערות שבהן היו אומרות ובלבד שתעטרנו בזוהבים, כי מי שהוא בבחי' יפיפות

או מקובל, ולהיות מג"ש או כותב ספרים וכדו', ומצליח בכל עסקיו בבחי' יפיפיות ומיוחסות, ולמה ישאר לעמוד בחוץ ולא יזכה לקבל הזוהבים, שהזהב הוא בחי' בית המקדש שכל עצם הזהב לא נברא אלא לצורך ביהמ"ק כמו שאמרו חז"ל, וביהמ"ק לא יבנה בזכות היפיפיות והמיוחסות, היינו ע"י מי שאוחז עצמו שהוא טוב ויפה, אלא רק בזכות מי שיכנס להיות בבחי' 'שחורה אני ונאווה בנות ירושלים', וילך בדרך דוד המלך, לבקש הזוהבים היינו עצמות אלקות, ולהיות דבוק בכל עת באור היחוד.

והנה הש"י מבקש וקורא אלינו שנפתח ליבנו אל נקודת האמת שהוא הפי' שנעבדהו בה, ואין רצונו באילי נביות ובכל מיני עבודות חיצוניות שאנו עושים. ויתכן שיעברו עלינו הט"ו הימים הקדושים דט"ו אב וחודש אלול, ויש שיצונו בכל החודש ויקראו בתיקוני זוהר ויעבור עוד ראש השנה וכל אחד יקיים כל מצוות היום מצוות ה' מלומדה ח"ו. ואף שהוא חשוב מאוד כהכנה לבוא אל הנקודה הפנימית, אך אין זה עצמו הנקודה והתכלית הפנימית, אלא רצון הבורא 'ומשחרי ימצאנני', שיהא איכפת ליה מהשידוך האמיתי של הבורא ית' עם כנסת ישראל, ושבני ישראל יבקשו את ה' אלקיהם ואת דוד מלכם.

אמנם הכל תלוי באור התורה הק', שהתורה הק' נותנת עוז לאדם להתגבר על היצר הרע, וגם בימים שנקראים בין הזמנים אין לעזוב התורה הק' ח"ו. אך הנה בתורה עצמה יש

מדרגות לאלפים ורבבות, יש תורה שלומדים רק בחיצוניות, ויש לימוד התורה בפנימיות הלב, ובה תלוי כל הגאולה. שלמה המלך אומר (משלי ל"א, ל') שקר החן והבל היופי, שאם האדם מחזיק עצמו שיש לו החן והיופי הרי זה שקר ושוא, ורק אשה יראת ה' היא תתהלל, שמי שיראת ה' על פניו וזוכר את הש"י בעת לימודו הוא יתהלל. כי תורה שלא לשמה שהיא רק בבחי' חיצוניות, שלא לשם היחוד, בלי קשר פנימי עם יהוד הבורא, משל למה הדבר דומה לבחור שמגיע לעשרים ושלושים ולא מצא זיווגו, כמה קשה לו הדבר ואיזה צער יש לו ע"כ, ואנו בני ישראל לא כואב לנו עד דכדוכה של נפש על השידוך האמיתי של כנסת ישראל עם דודה. ולזה אומרים בחור שא נא עיניך, שתגביה הסתכלותך למעלה, ומדוע אתה מבקש שידוכים קטנים ולא מבקשים השידוך האמיתי, ומדוע אתה יושב בחוץ ולא יושב בפתח עינים, ומדוע כל לימודך בחיצוניות וכשאתה רואה הגמ' או המשנה אין אתה רואה את הש"י, אין זה אלא כי האדם לא כואב לו הדבר ואין ליבו דואב מכך שהוא עדיין עומד בחוץ, והוא שמח ומרוצה מהחן והיופי של שקר, שרוצה להיות מהיפיפיות והמיוחסות שכולם יעריצוהו וירוממהו מגודל למדנותו ומהאמרי שפר שמוציא מפיו, אך לא זאת היתה הכוונה העליונה כלל, ולא מכך נזכה לגאולה, כי רק אשה יראת ה' היא תתהלל, היינו זה שכל העולם אצלו הוא כשקר ואחיות עינים, ולא איכפת

ליה אלא מיחוד הבורא ב"ה ולהתקשר בעצמות אלקות.

ופנימיות הענין כי א"א להגיע אל העיגול העליון, רק כשמחברים אחד עם השני.

וביום ט"ו באב הוא זמן תחילת השידוך, שאפי' שבתחילת השידוך עדיין אין השמחה בשלמותה, שעדיין צריכים לדבר מעניין הנדוניא והדירה וכו', אך בהעלמה החתן כבר נמצא ברשות חותנו, וסוף מעשה במחשבה תחילה. וכמו כן יום ט"ו באב הוא שורש ליצירת הולד, הוא היחוד האמיתי, ואצל הש"י היה הוה ויהיה הכל אחד, וכבר בתחילת השידוך הרי הוא כמו שנגמר הזווג והחתן והכלה עומדים כאן, וע"כ צריכים אנו לבקש מעמקי פנימיות לבנו אל הש"י שיהא לנו שייכות לכל זה, ושנוכח לעשות יהודים אמיתיים ע"י שיהא לנו התורה אור, שנראה בכל גמרא ומשנה איך שם ה' נקרא עליו, כי אין יכולים לעשות יהוד ללא החתן הוא התורה הק', וע"י התורה אור יכולים להתייחד עם הכלה, ולזכות ליהודים שלעתיד שכל אחד יראה באצבעו זה ה' קוינו לו נגילה ונשמחה בישועתו.

ועיקר ההתחברות הוא להעלות הנשמות הנפולות, היינו בעלי הייסורים ברוחניות או בגשמיות. וכדוד המלך שהיה דבוק כביכול עם כל הנשמות הנדהות, וכן יוסף שקרב את בני השפחות, ואין הכוונה התחברות בעלמא, אלא התחברות אמיתית בפנימיות הנפש, שמקושר בלב אחד בנפש אחת בנשמות הנדהות, הנפולות ברוחניות ובגשמיות. כי אם ח"ו האדם אוהו עצמו משהו דמשהו יותר במעלה מחברו רח"ל, בזה אינו יכול להתקשר למשה רבינו וירמיה הנביא שכל מהותם ענוה ושפלות, וכמ"ש רביה"ק שנשמת משה רבינו מלוכש בכל אבר ואבר של כל יהודי, והכל תלוי לפי השפלות שיש לו, היינו לפי מה שמקושר לכל אחד מישראל, ומרגיש חלק השכינה הק' שבו. כי יש שאומרים שמצטערים בצערן של ישראל אבל אינו אלא בחיצוניות, ובודאי בזה אינו זוכה לדביקות אמת בבחי' שיר השירים, ואינו זוכה להכנס אל המלך בפנימיות. כי השי"ת אוהב את אלו העבודות כשהם באמת אמיתי, שמתחת לאלו הדברים מונח לב אחד ומאוחד באמת, כי הוא נקודת האחדות האמיתי של יהוד הגמור של אלקות, חוץ מזה הכל שקר. מי שנדמה לו שמקושר לדוד המלך וכאילו מרגיש צער השני ואינו זהיר בדבריו, ואפי' שעושה חסד וצדקה, בודאי אשרי חלקו, אבל בפנימיות צריך להיות זהב טהור, יהוד אמיתי, לא

והנה בט"ו באב מצאנו כ"פ ענין הריקוד והמחול, כמ"ש במשנה ובנות ירושלים יוצאות וחולות בכרמים, וכן בגמ' אמר עולא ביראה אמר רבי אלעזר עתיד הקדוש ברוך הוא לעשות מחול לצדיקים וכו'. ונודע שענין המחול והריקוד היינו שמחברים זה לזה, ואין אחד הראשון או הגדול מכולם, כל אחד הוא הראשון והאחרון, וכן עומדים בעיגול לראות כל אחד פני כולם.

להשאר רק בהתחלת העבודה אלא להכנס ביחוד אלקים חיים, שיוכל להוציא מכה אל הפועל את הריקודים והמהולות.

הגם שבודאי ט"ו באב הוא יו"ט נעלם, ואין מרגישים האור באתגליא, עכ"פ אפשר שיהודי אחד יתעורר יהיה מי שיהיה, ונזכה ביו"ט הקדוש הזה לבקש מהש"ת זהובים דקדושה, לא להסכים בשום אופן להמשיך לחיות בלי השכינה הקדושה, ובשעת התורה והתפילה נזכה לתורה אור, להתקשר לחתן העליון, ונבקש שכל אחד לפחות יתפלל על זה אפי' שאיננו ראויים, מ"מ ע"י התפילה בעת רצון בודאי נענים, ונבקש בעת רצון מלפני אבינו שבשמים שמעתה נזכה שלא נסיה דעתנו מהתורה הקדושה לרגע אחת הלילה, כי היסח הדעת פוסל את הקדושה ח"ו, ועיקר שמירת הדעת הוא לא להסיה דעת, ואפי' אם מסיה דעת על הצי רגע, ישוב בתשובה מיד.

ונבקש מרבון כל העולמים אב הרהמן והסליחות, המגיד מראשית אחרית, שט"ו באב הוא בחי' הראשית, מ' יום קודם יצירת הולד, והרי צריך להעמיד את החתונה על מקומה ועכשיו בהעלמה כביכול, כשיש סוד מגיד מראשית אחרית יש כבר שמחת התן וכלה. ולא נסכים ח"ו להסיה דעת מהיחוד האמיתי, מעצמיות האלקות בעת התורה והתפילה. יהיה מי שיהיה, אפי' הכי גרוע ועקר לגמרי ממעשים, לפחות לשוב בתשובה על הנקודה הזאת.

כי האבות הראשונים בחר בהם ה' לא רק מחמת מעשיהם, אף שהיו חסידים אמיתיים, לא בשביל זה, אלא הש"ת בחר בהם בגלל שלא הסיהו דעת מהכלה העליונה, מהאמונה והדביקות בהיחוד העליון, והוא עיקר עבודת האדם לכוון בתורה ותפילה רק לדביקות בה', וא"א להבין זאת רק מי שמחפש ומתפלל על זה. ומי שמחפש באמת עוזר לו הש"ת שיבין זאת, לדעת איך להתעסק בתורה ולזכות באורה הגנוז ביסוד, בחי' ט"ו באב, כמו יום זה שהוא גנוז, כן בכלליות רוב אנשים אין מחפשים את נקודת צדיק יסוד עולם, נקודת האמת לאמיתו, רק נמצאים בחיצוניות ח"ו.

ואע"פ שאיננו ראויים נבקש מהש"ת בבחי' עזות, על גד"י עזים, דגי"ד הוא יסוד, כי בט"ו באב מקבלים כח ועזות דקדושה. דהנה ישנם בעולמות חלונות, ועיגול שמסבב סביב החלונות, ואם תופסים את החלון יכולים לכנום, ואח"כ החלון הולך ואינו יכול עוד לכנום, כמו שהיה מעשה בעש"ק עם האריו"ל ותלמידיו שרצה לילך להכותל המערבי ורצו לפעול גאולת ישראל, וראו שיש עת רצון, אלא שבפתע פתאום עבר הזמן, כי עבר החלון. כמו כן יש אדם שממתין הרבה זמן ואינו רואה ישועות, והוא כי יתכן שעברו לפני כמה חלונות להכנס בהם ולהיוושע, אלא שלא נתגבר בזריות להכנס אל החלון, לפני ולפנים, כשהש"ת פותח חלונות אסור להיות טיפש, אלא לקפוץ ולהשתמש עם החלון, לא לחכות לעוד זמן שיהיה חלון אחר, כי

תרפה

ים

עניין ט"ו באב

החכמה

ח"ו מי שמפסיד החלון מי יודע כמה זמן יקה עד שימצא חלון אחר. והשי"ת יודע לבבות ישראל, דאפי' שאינם יודעים כלום, אבל עכ"פ הם מחפשים קדושת הצדיק יסוד עולם, ובודאי יזכו כולם להדבק באור האמת אמון.

